

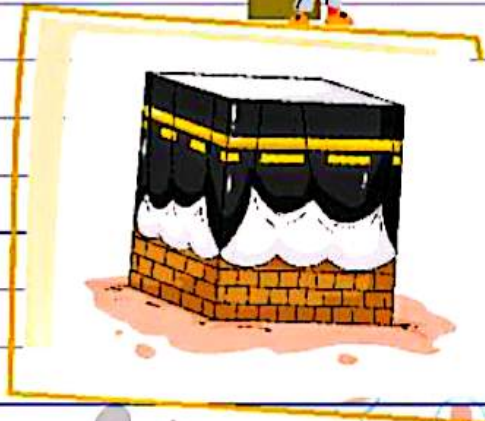
درس پانزدهم

«بازگشت از سفر حج»

آموختنی‌ها

- ۱ آشنایی با مفهوم شبه جزیره
- ۲ شناخت شهرهای مهم عربستان
- ۳ توانایی نمایش جهت قبله روی نقشه
- ۴ درک شرایط پیامبر و یارانش در شعب این طالب
- ۵ توانایی نمایش رویدادهای مهم زمان پیامبر روی خط زمان

بخوان و بیاموز

شبه جزیره‌ی عربستان

به این دلیل به آن شبه جزیره می‌گویند که از سه طرف به آب و از یک طرف به خشکی راه دارد. در زمان ظهور اسلام، مهم‌ترین شهر عربستان، مکه بود، زیرا این شهر بر سر راه کاروان‌های بازرگانی قرار داشت و خانه‌ی کعبه نیز در آن جا بود. مکه و مدینه از مهم‌ترین شهرهای مقدس مسلمانان جهان هستند که در کشور عربستان قرار دارند. مکه از این جهت مقدس هست که خانه‌ی کعبه در این شهر قرار دارد.

مسجد الحرام از بزرگ‌ترین و مهم‌ترین مساجد دنیاست که خانه‌ی کعبه در آن واقع شده است و در هنگام حج، ما خانه‌ی کعبه را طواف می‌کنیم؛ یعنی به دور آن می‌گردیم. خانه‌ی کعبه قبله‌ی همه‌ی مسلمانان است و ما هر روز به سمت آن نماز می‌خوانیم.

پیدا کردن جهت قبله

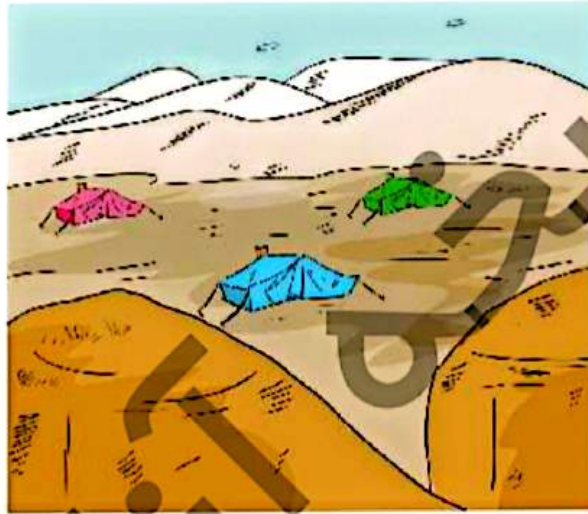

قبله‌ی ما، خانه‌ی کعبه، در مکه است و چون کشور عربستان در جنوب غربی ایران قرار دارد، ما در هر جای ایران که باشیم، اگر جهت جنوب غربی را پیدا کنیم، رو به قبله ایستاده‌ایم. برای پیدا کردن آن می‌توانیم از قبله‌نما هم استفاده کنیم. قبله‌نما یک نوع قطب‌نما است. در ایران عقربه‌ی قبله‌نما سمت جنوب غربی را نشان می‌دهد.

حضرت محمد (ص) همیشه برای راز و نیاز با خدا به غار حرامی رفت و در همین غار بود که از طرف خداوند به پیامبری مبعوث شد. غار حرا در نزدیکی شهر مکه و در کوه نور قرار دارد و از مکان‌های مقدس است. حضرت محمد (ص) پس از بعثت، به مدت سه سال فقط خویشاوندان و آشنایان را به صورت مخفیانه به دین اسلام دعوت می‌کرد.

بعد از آن، خداوند به پیامبر مأموریت داد تا همه‌ی مردم را آشکارا به اسلام دعوت کند. با ظهور اسلام در عربستان، کفران و ثروتمندان مکه از گسترش اسلام احساس خطر کردند. آن‌ها نمی‌خواستند بت‌پرستی از میان برود و مردم با هم برابر باشند، بلکه دوست داشتند همچنان با ظلم و ستم بر مردم حکومت کنند. به همین دلیل، تصمیم گرفتند با دادن پول و مقام به حضرت محمد (ص) ایشان را از راه خدا بازدارند، ولی پیامبر پیشنهاد کفران را نپذیرفت.

کفران به علت مخالفت حضرت محمد (ص) با آن‌ها به آزار او و پیروانش پرداختند. اما یاران پیامبر با تحمل شدیدترین شکنجه‌ها بر سر ایمان خود باقی ماندند و حتی بعضی از آن‌ها در این راه شهید شدند. پیامبر با مهربانی، کفرانی که ایشان را اذیت می‌کردند را نیز به راه خدا و دین اسلام دعوت می‌کرد.

به دلیل آزار و اذیت کفران بعضی از مسلمانان با دستور پیامبر که به حبشه هجرت کردند توانستند در آن کشور، به خاطر عادل بودن پادشاه آزادانه زندگی نمایند.

در آن زمان پیامبر و یارانش مجبور شدند به یکی از دره‌های اطراف مکه به نام شعب ابی‌طالب بروند و سه سال در آن‌جا در کمال سختی زندگی کنند. پس از چندی کفران با هم پیمان بستند که رابطه‌ی خود را با مسلمانان قطع کنند و با آن‌ها خرید و فروش و ازدواج نکنند. آن‌ها همچنین عهدنامه‌ای نوشتند و آن را در خانه‌ی کعبه گذاشتند. پیامبر و یارانش سه سال در آن دره زندگی می‌کردند. پس از این مدت، روزی پیامبر از جانب خدا آگاه شد که موریانه عهدنامه‌ی کفران را خورده است. ابوطالب (ع) عموی پیامبر، این خبر را به کفران داد و از آنان خواست تا عهدنامه را بیاورند. همچنین گفت: «اگر محمد (ص) در مورد عهدنامه درست نگفته باشد، او را به شما تسلیم خواهم کرد.» کفران بعد از اطمینان از درستی صحبت‌های پیامبر (ص) به او و یارانش اجازه‌ی بازگشت به مکه را دادند.

تمرین

۱ موارد مرتبط را به یکدیگر وصل کنید.

مسجد الحرام	مهم‌ترین شهر مقدس مسلمانان جهان
غار حرا	مهم‌ترین مسجد جهان
مکه	محل راز و نیاز پیامبر (ص)
مسجد النبی	

۲ درستی و نادرستی هر عبارت را مشخص کنید.

الف: قلبه‌ی مسلمانان ایران به سمت جنوب‌غربی است.

ب: پیامبر اسلام سه سال به صورت علنی مردم را به دین اسلام دعوت کرد.

پ: ابوطالب پدر بزرگ پیامبر (ص) خبر خورده شدن عهد نامه توسط موریانه را به کافران داد.

۳ جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

الف: خانه‌ی کعبه در شهر ..... قرار دارد.

ب: پیامبر و یارانش به مدت سه سال در ..... به سختی زندگی کردند.

پ: عربستان در ناحیه‌ی ..... واقع شده است و دارای آب و هوای ..... است.

۴ با انتخاب گزینه‌ی مناسب به پرسش‌های داده شده پاسخ دهید.

الف: نخستین تصمیم کافران و ثروتمندان مکه برای بازداشتن حضرت محمد (ص) از راه خدا چه بوده؟

۱) آزار و اذیت حضرت محمد (ص) و پیروانش

۲) پیشنهاد دادن پول و مقام به حضرت محمد (ص)

۳) قطع رابطه با مسلمانان و قطع خرید و فروش و ازدواج

۴) تبعید پیامبر و یارانش به شعب ابی طالب

ب: علت آزادانه زندگی کردن مسلمانان در حبشه چه بود؟

۱) نزدیکی با عربستان

۲) ثروتمند بودن مسلمانان

۳) عادل بودن پادشاه

۴) دوری از عربستان

۵ شبه جزیره را تعریف کنید.

۶ چرا شهر مکه در زمان ظهور اسلام مهم‌ترین شهر عربستان بود؟

.....

.....

.....

.....

۷ زمان طواف و معنای آن چیست؟

.....
 .....

۸ چرا کافران از گسترش دین اسلام احساس خطر می کردند؟

.....
 .....

۹ عهدنامه‌ای که برای جلوگیری از گسترش اسلام بود شامل چه مواردی می شد؟

.....
 .....

خودارزیابی

خیلی خوب خوب غوب قابل قبول نیاز به تلاش

☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐

تو تائیس بیان ویژگی‌های شبه جزیره
تو تائیس تشخیص چگونگی پیدا کردن جهت قبله
تو تائیس بیان رویدادهای مهم زمان پیامبر (ص)
تو تائیس بیان شرایط زندگی پیامبر (ص) در شعب ابی طالب

